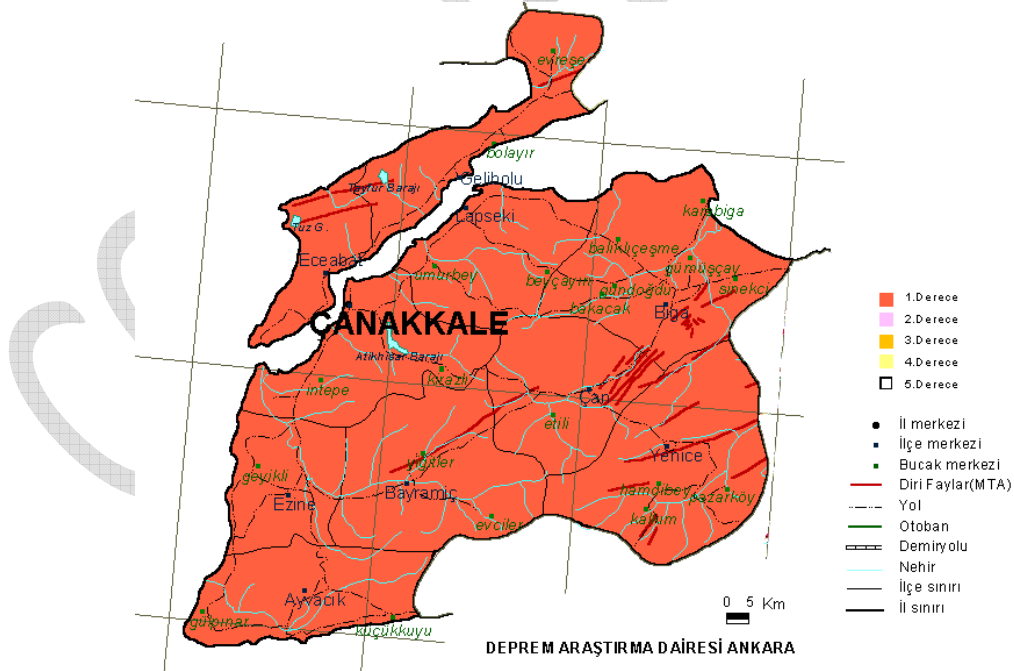

ÇANAKKALE VE ÇEVRESİNİN DEPREMSELLİĞİ

Türkiye' nin en önemli deprem kuşağı olan Kuzey Anadolu Fay Zonu; Doğu Anadolu Fay zonu ile birlikte Anadolu levhasının doğuda Arap levhasının çarpmasından kaynaklanan batıya hareketini karşılamaktadır (Reilinger vd., 2006). Kuzey Anadolu Fay zonu Marmara bölgesinde (KB Türkiye) üç fay koluna (Kuzey, Orta ve Güney Kollar) ayrılıp uzanmakta ve yüksek bir deprem etkinliğine ve tehlikesine neden olmaktadır (Barka ve Kadinsky-Cade, 1988). Kuzey kol; Sapanca-Gölcük-Çınarcık-Marmara Denizi altından geçerek Saroz Körfezi' ne girmekte ve Kuzey Ege denizine uzanır, Orta kol; Geyve-İznik Gölü güneyi-Gemlik-Bandırma-Bayramiç hattında uzanmakta ve Güney kol; orta koldan Pamukova yakınlarında ayrılır ve -Yenişehir-Bursa-Gönen-Biga yarımadası hattını takip etmektedir. Çanakkale ve çevresinde genel olarak Kuzey Anadolu Fay kuşağının Güney Kolu ve orta kolu içerisindeki uzantıları görülmektedir. Biga yarımadası Batı Anadolu graben sisteminin etkilediği bir alanda bulunmaktadır. Gelibolu ve Biga yarımadalarındaki Saroz-Gaziköy kırığı, Etili kırığı, Çan-Biga kırık kuşağı, Sarıköy kırığı ve Yenice-Gönen kırığı meydana getirdikleri depremler nedeni ile diri oldukları bilinen kırık bölgeleridir (Şaroğlu vd., 1992; Akol, 2009). Bu faydan başka, Evciler Fayı ilin güneyinde KD-GB uzanımlı bir faydır. Çanakkale merkez olmak üzere ~100 km yarıçaplı bir dairesel alan içerisinde söz konusu tektonik unsurlar etkin rol oynamaktadırlar.

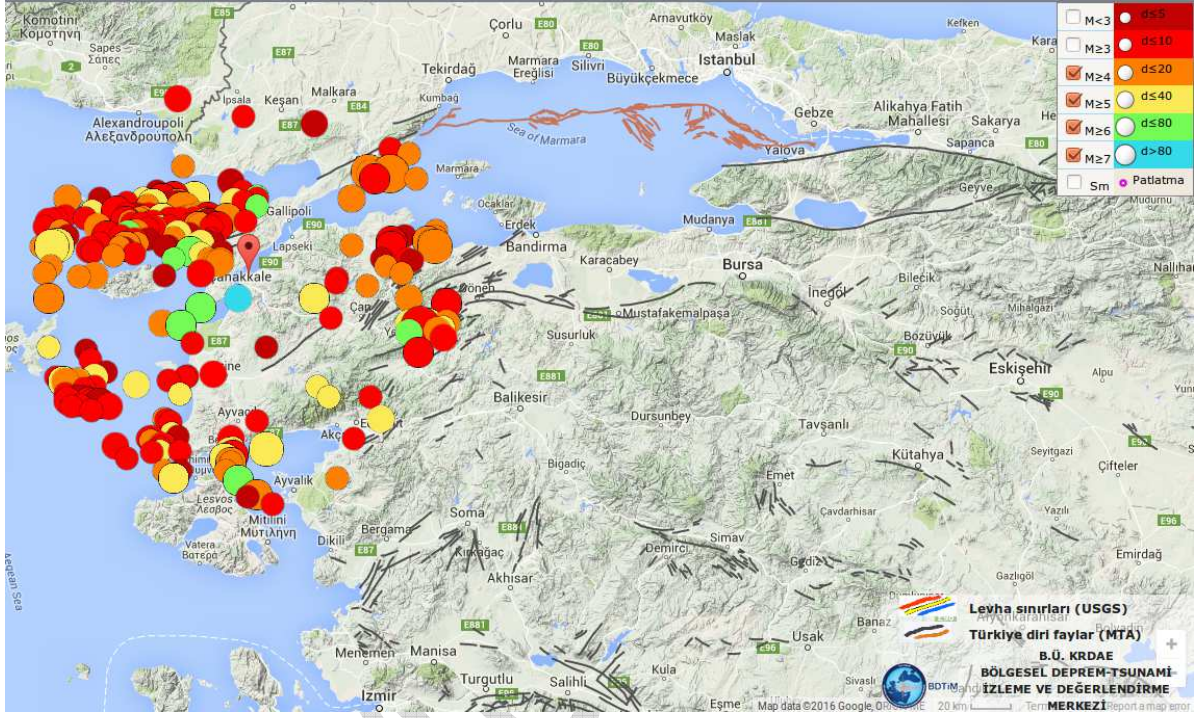
Çanakkale ili ve çevresi Türkiye deprem bölgeleri haritasında 1. Derece deprem bölgesi olarak yer almaktadır (Şekil 1).

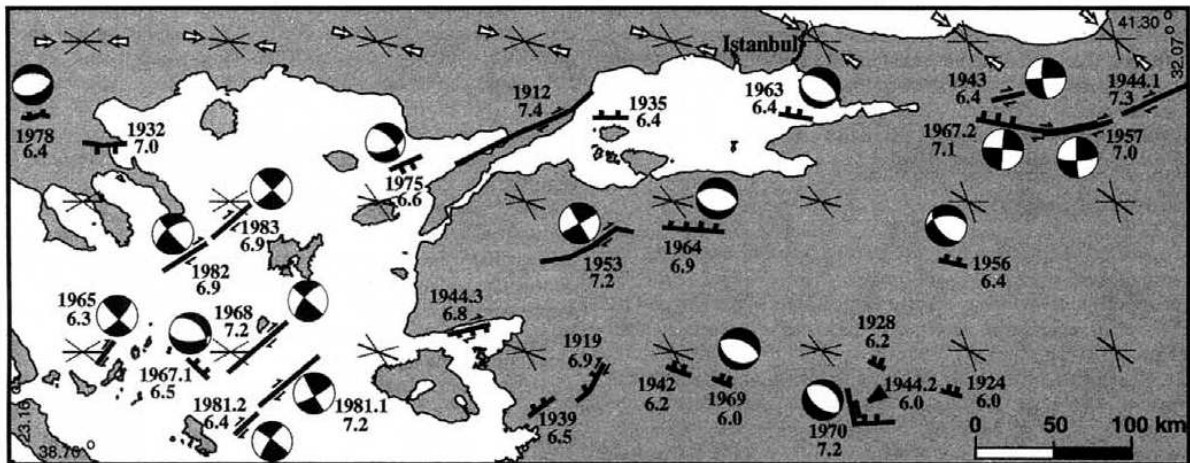
Şekil 1. Çanakkale deprem bölgesi haritası ve diri faylar (<http://www.deprem.gov.tr/sarbis/depbolge/canakkale.gif>)

Biga Yarımadası tektonik özellikleri, barındırdığı jeotermal kaynakları ve rüzgar enerji santralleri bakımından Türkiye'nin önemli bir kesiminde yer alır. Bölge, farklı dönemlerde çeşitli tektonik

aktivitelerin etkisinde kalmış olup, geçmişte ve günümüzde depremler açısından aktif olma özelliğini korumuştur. Bölgenin büyük bölümü, geçmişte olduğu gibi günümüzde de deprem riski altındadır. Tarihsel dönem verilerine göre; 29, 155, 170, 543, 1737, 1855 ve 1875 yıllarında olan depremler Çanakkale ve çevresinde belirgin bir sismik aktivitenin olduğunun göstergesidir. Bölgede sismik aktivitenin yoğun olduğu aletsel verilerle de kanıtlanmıştır. Çanakkale ili merkez olmak üzere 100 km yarıçaplı dairesel alan üzerinde 1900' dan günümüze kadar $M > 4$ olan 250 depremin lokasyon dağılımları Şekil 2' de verilmiştir.

Şekil 2. 1900' dan günümüze kadar Çanakkale ili ve çevresinde meydana gelen 250 adet $M > 4.0$ olan depremlerin lokasyon dağılımları.

Şekil. 3. Çanakkale ili ve çevresinde meydana gelmiş bazı depremlerin büyüklük ve odak mekanizması çözümleri (Nalbant vd., 1998' den alınmıştır)

Aletsel dönemde Çanakkale ili ve çevresinde meydana gelen önemli depremler (M>5.0)

Tarih	Yer	Büyükük
09.08.1912	Şarköy-Tekirdağ	7.3
10.08.1912	Şarköy-Tekirdağ	6.3
16.09.1912	Kocalar-Çanakkale	5.2
10.04.1917	Şarköy-Tekirdağ	5.5
20.08.1917	Ege Denizi	6.0
27.12.1917	Saros Körfezi	5.3
27.11.1920	Ayvalık Açıkları	5.2
17.06.1922	Ege Denizi	5.5
19.06.1922	Saros Körfezi	5.2
04.01.1935	Erdek-Balıkesir	6.3
22.10.1935	Yeniçiftlik-Biga-Çanakkale	5.4
15.11.1942	Bigadiç-Balıkesir	6.1
06.10.1944	Bademli Açıkları-Çanakkale	5.2
06.10.1944	Ayvalık-Balıkesir	6.8
13.12.1951	Seddülbahir-Çanakkale	5.2
18.03.1953	Yenice-Gönen-Çanakkale	7.2
19.03.1953	Başköz-Yenice-Çanakkale	5.3
23.03.1954	Şarköy-Tekirdağ	5.3
02.06.1955	Ege Denizi	5.5
06.01.1956	Saros Körfezi	5.6
20.11.1956	Edremit Körfezi	5.5
28.11.1961	Üvecik Açıkları-Çanakkale	5.4
29.03.1963	Kemalyeri Açıkları-Çanakkale	5.3
06.10.1964	Manyas-Balıkesir	7.0
23.08.1965	Saros Körfezi	5.6
21.08.1966	Bozlar-Biga-Çanakkale	5.1
23.03.1968	Ege Denizi	5.3
03.03.1969	Gönen-Balıkesir	5.8
17.03.1971	Saros Körfezi	5.9
26.04.1972	Edremit Körfezi	5.3
09.05.1972	Ezine-Çanakkale	5.0
17.03.1975	Gelibolu-Çanakkale	5.5
27.03.1975	SarosKörfezi	6.7
05.07.1983	Biga-Çanakkale	6.1
15.06.2004	Saros körfezi açıkları	5.2
20.10.2006	Manyas-Balıkesir	5.2
29.12.2008	Gökçeada açıkları-Çanakkale	5.1
03.11.2010	Saros Körfezi	5.3
08.01.2013	Kuzey Ege Denizi	6.2
13.01.2013	Kuzey Ege Denizi	5.0
30.07.2013	Gökçeada-Çanakkale	5.3
24.05.2014	Gökçeada açıkları-Çanakkale	6.5
24.05.2014	Saros Körfezi	5.1